

**Západočeská univerzita v Plzni Fakulta designu a umění Ladislava
Sutnara**

**Bakalářská práce
ILUSTROVANÁ KNIHA PRO STARŠÍ MLÁDEŽ**

PRAHA: MÍSTA, BYTOSTI, SUBSTANCE

Kristina Bártová

**Plzeň 2017
Západočeská univerzita v Plzni**

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění

Studijní program Výtvarná umění

Studijní obor Ilustrace a grafika

Specializace Komiks a Ilustrace pro děti

Bakalářská práce

ILUSTROVANÁ KNIHA PRO STARŠÍ MLÁDEŽ

PRAHA: MÍSTA, BYTOSTI, SUBSTANCE

Kristina Bártová

Vedoucí práce: Doc. Barbara Šalamounová, M. A.

Katedra designu

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2017

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2016

.....
podpis   autora

Děkuji Doc. M.A. Barbaře Šalamounové za odborné rady, vedení a také inspiraci, které mi pomohly práci zrealizovat.

Poděkovat bych též chtěla svým rodičům za velkou podporu a trpělivost.

A v neposlední řadě všem mým přátelům, kteří mi dodávali motivaci i nápady.

OBSAH

1	MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE.....	6
2	TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY.....	7
3	CÍL PRÁCE.....	10
4	PROCES PŘÍPRAVY.....	11
5	PROCES TVORBY.....	13
6	TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA.....	16
7	POPIS DÍLA.....	17
8	PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR.....	18
9	SILNÉ STRÁNKY.....	19
10	SLABÉ STRÁNKY.....	20
11	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	21
	A) Knižní a periodická literatura.....	21
	B) Internetové zdroje.....	21
12	RESUMÉ	22
13	SEZNAM PŘÍLOH	23

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

V úvodu své práce bych zřejmě měla napsat o svých uměleckých počátcích. Jako každé dítě jsem již od předškolního věku ráda kreslila, takže tam asi začal můj zájem o ilustraci, který jsem zušlechťovala na několika ZUŠkách v různých částech Prahy. Opravdový boom tvořivosti začal až na víceletém gymnáziu, kde jsem kreslila, malovala a vymýšlela až na výjimky neuskutečněné projekty během každé hodiny, která mi snad měla otevřít dveře vstříc zářné kariéře v nějaké seriózní profesi. I díky tomu jsem v době před přijímačkami na VŠ zjistila, že vlastně neumím a nevím vůbec nic, čím bych se potenciálně uživila. Nakonec mi pár osvěcených lidí poradilo, že bych teda mohla zkusit tu ilustraci, když si teda ráda kreslim.

Zaujal mě ateliér Komiksu a Ilustrace pro děti doc. M.A. Barbary Šalamounové, čímž by se mi splnil naivní sen kreslit si neomezeně a při troše štěstí si tím i vydělat na živobytí. V během prvních dvou let jsem zjistila, že neumím ani pořádně kreslit, díky čemu jsem přestala kreslit docela. Nemohu říct, že bych se svými dosavadními pracemi na FDULS byla spokojená. Když už se mi nějaká práce alespoň částečně povedla, díky špatnému rozvržení času i pracovní morálce jsem dílo zabila například na poslední chvíli špatně zvoleným, nečitelným písmem nebo zpackaným tiskem - jako u svých posledních klauzurních komiksů *Quarrel with Mirror* nebo *Clio & Feyn*.

Chuť k práci se mi vrátila až na plenéru koncem druhého ročníku, kdy jsem taky začala vymýšlet bakalářskou práci, pracovat každý den a má kresba se během posledních prázdnin podstatně zlepšila. Nemám žádnou nejoblíbenější techniku, téměř každou, kterou jsem zkusila, shledávám něčím zajímavou a k něčemu vhodnou, popřípadě beru jako výzvu zkoušet k sobě zdánlivě nepasující. Kdybych si však měla vybrat, volím tuš, černou i barevnou anebo digitální kresbu, kterou jsem však ve školní práci použila jen do soutěžního komiksu na téma *Světy*. Obě techniky jsem zvažovala i při tvorbě bakalářky.

2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

Téma mé bakalářské práce postupně krystalizovalo až během tvorby. Na začátku jsem měla jasno jen v tom, že to musí být jedna z mnoha věcí, která mě fascinuje nebo má zásadní význam pro můj dosavadní život - o což jsem se trochu neohrabaně snažila i u svých předchozích klauzurních prací, kdy jsem volně vycházela z rozličných témat - jako třeba anorexie nebo střet vědy a magie.

Fascinuje mě fenomén náboženství v různých kulturách, co vlastně je víra, co je racionální a co vůbec v dnešní postfaktuální době znamená být racionálním. Většina lidí věří spoustě věcí, kterým nerozumí nebo které sama neovlivní, z nichž některé ani ovlivnit nelze. A často člověk ví, že na okolní děje nemá sebemenší vliv, ale stejně tak nějak věří, že jo. Ať vědomě či ne, denně provádí drobné rituály - tak třeba debilní zvyk (který mám samozřejmě taky) mačkat tlačítko na přechodu vícekrát. To je zvláštní činnost, kterou provádí většina lidí, co znám. Dotyčný ví, že to nemá smysl, ale stejně to dělá a podvědomě věří, že tím cosi urychlí. A vůbec víra v technologie, o kterých běžný uživatel neví, jak fungují, přesto je denodenně používá a svěřuje jim bez nadsázky život. Někdo věří na boha, jiný říká, že na nic a snad i tomu věří. Za velmi zajímavý také považuji tzv. Cargo efekt. Tento pojem vznikl za II. světové války, kdy si v Tichomoří postavili Američané leteckou základnu. Původní obyvatelé ostrovů viděli, že když na přistávací dráze mává voják praporky, přiletí letadlo plné zásob. Snažili se tedy letadla přivolávat svými praporky a následný neúspěch kladli za vinu špatným praporkům. Tento efekt je však aktuální i v dnešní společnosti - v reklamě si krásná, úspěšná celebrita myje hlavu šamponem XY, takže když zákazník hledá, čím si umyje hlavu, sáhne právě po produktu používaným známou osobností, v podvědomě doufaje, že bude také skvělý a bohatý. Myslím, že ze stejného důvodu má tolik lidí iPhone. Značky, reklama, bohatství, sláva, elektronika, ekonomika, infrastruktura, drogy, alkohol, láska... Na tom všem jsme závislí a do jisté míry v to jen slepě věříme. Sice těmto bůžkům nezapalujeme vonné tyčinky, ale úlitbu v podobě losu do sportky, lajku na facebooku nebo koupí řasenky, již údajně používá Cara Delevigne jim rádi obětujeme. Přišlo mi jako zajímavý nápad tyto menší či větší modly personifikovat, kategorizovat a zhmotnit coby ilustrace.

A o tom měla být původně má bakalářská práce, jakýsi lexikon personifikovaných novodobých božstev, ke kterým se dnešní člověk upíná. Říkala jsem si, že je to dobrý a celkem originální nápad. Pak se mi však dostala do ruky kniha Neila Gaimana - Američtí bohové. Urban fantasy román postavený na myšlence, že bohové jsou hmotné bytosti existující kvůli víře lidí v ně. A jak na ně lidé postupně přestávají věřit, mizí a vytlačují je bohové novověku - personifikace médií, technologií a podobně. Kniha mě na jednu stranu uchvátila, ale na druhou jsem byla trochu zklamaná, že tématem je mé tehdy hypotetické knížce natolik podobná, že už bych ji rozhodně nemohla považovat za originální.

Lexikonu nadpřirozených bytostí jsem se však nechtěla vzdát úplně, sbírala jsem si různé nápady a historky, skicovala zvláštní individua a vymýšlela k nim příběhy. Postupně se mi začal rýsovat seznam bytostí z převážně české mytologie, ke kterým jsem měla přiřazené bytosti, které jsem skutečně potkala v Praze. Jednalo se zejména o různé bezdomovce, feťáky a žebráky, ale i například uklízečku na záchodech v metru, se kterou jsem vedla bizarní dialog o bohyni Heře. Kromě reálně existujících jsem chtěla do knihy zařadit i postavy abstraktnějšího rázu, například atmosféru pojící se s určitým místem v určité dobu (sylfu, vzdušnou bytost, již lze potkat při západu slunce u Hanavského pavilonu) nebo různé vnitřní pochody (pokušení - víly, závislosti - můry). Dále jsem zvažovala i popisy duchů různých míst a také vlivů, které na dané místo mají. V knize měly být kromě "bytostí" i "nadbytostí", mezi které jsem zařadila Čarodejnici, která ovládá Prahu srkze čas a dohlíží na své pohůnky očima v pouličních hodinách nebo Vodníka, který zas vládne všemu, co teče a v souladu s pražskými pověstmi se vyskytuje v malostranských putykách. Mojí oblíbenou později vyřazenou bytostí byly Bludičky, tajemná světýlka, lákající v noci pocestné do záhuby (jedná se vývěsní cedule nonstop hospod a klubů). Měl to být kapesní klíč k poznávání magických tvorů Prahy (cca 10 x 10 cm). Zvažovala jsem i propojení s nějakou aplikací na smartphone, že by si čtenář mohl místa popsaná v knize projít, řešit hádanky a díky telefonu třeba i nějakou zahlédnout. Napadlo mě sprejovat na různých opuštěných místech šablonami ilustrace, propojit knihu s realitou, trochu čtenáře povodit po Praze a jejích zákoutích. V průběhu práce jsem však nápady osekávala na proveditelné minimum, až zůstaly jen "reálné" bytosti, jež jsem skutečně potkala. Magickými bytostmi je nazývám proto, že některé podmínky magičnosti zcela jistě splňují - pro většinu lidí jsou neviditelní (pro některé neexistující), případně obávaní či odpudiví a žijí v odlišném světě. Tento se navíc odtrhuje od reality díky kouzelným substancím, které tvoří nepostradatelnou součást jejich, ale i vlastně i našeho světa. Díky substancím je umožněno dočasně nahlédnout za oponu všednosti i smrtelníkům.

Knihu jsem nakonec rozdělila na kapitoly MÍSTA, BYTOSTI a SUBSTANCE.

Místa jsem vybrala zcela běžná, avšak výskytem těchto "kouzelných" bytostí celkem proslulá. Například nádraží považuji za brány pekelné, jelikož se to kolem nich podivnými tvory jen hemží.

Z množství bytostí jsem zvolila ty, na které lze v Praze až na výjimky natrefit a skutečně jsem je potkala. Některé z nich jsou zcela konkrétní - Hejkal je proslulý bezdomovec Letenský George, jenž údajně ovládal 47 hudebních nástrojů - nevím, co je na tom pravdy, ale na svou kytaru, jejíž počet strun se odvíjel podle toho, jak se mu vedlo, zahrál opravdu cokoliv, doprovázejí se zvláštním brmláním a prskáním. Vždy zdvořile poprosil o cigaretu nebo prázdný lahváč k vrácení a hodiny byl schopný vyprávět více či méně uvěřitelné historky - o své ženě, o práci leteckého mechanika, ale i jak střílel ve stíhačce cigány v Kábulu. Je to jediná bytost o níž vím, že ji již nelze potkat, zemřel 1. září minulého roku. Byl předobrazem i pro Skřítky, což jsou obecně bezdomovci nekonfliktního typu - domácí skřítkci bez domova, kteří lidem, co o to stojí vyprávějí příběhy, co vyslechli během života, kdy žili se "svými" rodinami.

Na rozdíl od nich jsou například Jezinky zlé, škaredé osůbky, často k vidění u Hlavního nádraží, uječené a celkem strašidelné. Tam také proběhl můj střet s Meluzínou, která v necelé šesté hodině ranní kvílela strašlivým způsobem na celý přilehlý park. Byla docela mladá a měla hezké rysy, ale rozhodně na ni nebyl příjemný pohled. Rusalky jsou různé šlapky po městě, kde se, byť v menší míře než dřív, v ulicích pořád vyskytují. Trollové jsou shrbení žebráci na Karlově mostě i v přilehlých frekventovaných uličkách. Jako všem jim jde o peníze, tvář však neukáží. Jednou jsem viděla obličej trolla, celý zelený a zkřivený, takže chápu, proč to dělají.

Substance jsem, kvůli jejich nepřebornému množství, ztvárnila jen některé. Jedná se o drogy - od alkoholu, až po ty tvrdší. Vlastně taková kouzla, která využívají lidé i nelidé. Deformují vnímání a zázračně řeší a vytváří všemožné i nemožné problémy.

CÍL PRÁCE

Svou bakalářskou prací bych nejspíše chtěla dosáhnout alespoň částečné spokojenosti s vlastním výtvořem, což se mi doposud nikdy nezdařilo. Vlastní vinou jsem zatím odevzdávala jen pro mě neuspokojivé práce.

Pustila jsem se do tvorby i s tím, že vyrobím něco, co jen tak nikde není a vyzkouším si neobvyklou techniku. Jakou, to jsem v počátcích práce nevěděla, záhy však shodou náhod vyplynula. Kdy jindy zkoušet nové věci, než během studia.

4 PROCES PŘÍPRAVY

Vzhledem k tomu, že téma, příprava práce, jeho tvorba i volba techniky probíhala dost paralelně, popíši v této kapitole spíše technickou stránku věci.

Knížka měla mít dle prvních představ velikost 21 x 21 cm a ilustrace jsem chtěla kreslit velmi skicovitě a jednoduchou linkou, texty rozházené po stránkách v kusých zápiskách a stránky brát spíše jako koláž poznámek a náčrtů. Přemýšlela jsem, jak do takové práce zakomponovat text, aby jako počítačový nepůsobil příliš uměle, nebo jako mnou ručně psaný zcela nečitelně.

Rozhodla jsem se tedy si od své babičky zapůjčit psací stroj značky CONSUL, přenosný model 222.2 (který pro jeho váhu 9,7 kg za přenosný nepovažuji), kterým bych doplnila kreslené ilustrace. Jako dítě jsem milovala klepání do psacího stroje a psaní různých seriózních "listin", takže po letech jsem se k němu ochotně vrátila.

Během psaní názvů jsem vlastně náhodou začala experimentovat s dekorem textů a vytvářet stylizované a minimalistické ilustrace ke každému subjektu. Tyto jsem víceméně bez úprav použila i ve finální podobě coby nadpisy. Zkoušela jsem kresbu a psací stroj kombinovat, dokud nezačaly převažovat ilustrace psané na stroji, kdy už samotná linka začala být rušivá a já se tak rozhodla strojově vyřukat všechno.

Písmena, vznikající v psacím stroji považuji za nádherná - zcela funkční, čitelná, přesto je každý znak unikát. Stroj CONSUL, který jsem používala navíc mnohé pamatuje, takže třeba tečka je už velká jako špendlíková hlavička a občas propisuje dvakrát, oproti tomu takový znak paragrafu je jako nový. Líbí se mi i fakt, že stroj nedisponuje číslicemi 1 a 0, které se zapisují jako "l" a "o". Baví mě, že i jednoduchá mřížka stejných znaků je jaksi organická a hezky se na ní dívá. Nevěděla jsem ani jak "kresbu na stroji" korektně nazvat, až jsem našla termín "typewriter art" (pod kterým jsem však nacházela spíš přeřukané fotografie a díla spíše připomínající tzv. ASCII art) nicméně do této kategorie má kniha určitě spadá. Baví mě však právě to omezení barev, znaků a jejich umístění, které vybízí věci abstrahovat a zároveň si hrát s textem v ilustraci, s čímž jsem dříve neexperimentovala, protože nemám zrovna krásné písmo. Stroj, který jsem používala nemá také znaky závorek, čímž vznikly jediné dva strojově nepsané znaky v mé knize - copyrighty.

Použitím této techniky se pochopitelně poněkud změnil ráz knihy - všechny obrázky byly v přísném rastru a k dispozici jsem měla jen černou a červenou barvu pásky plus barvu papíru, což se tlouklo s poněkud divokou představou, kterou jsem předtím o knížce měla. Také do psacího stroje nelze vměstnat větší než A4 formát - což při velikosti 21 cm byl problém především u nevodorovných čar, kterými bych dodala ilustracím dynamiku. A dalším problémem bylo, že prakticky není možné samotnými znaky vykreslit detaily. Rozhodně jsem nechtěla v postprodukcii přidávat barvy (ač to nevypadalo vůbec zle - jen ne vhodně pro tuto knížku a mou představu) nebo zvětšovat či zmenšovat znaky a chtěla jsem udržet celou práci co nejpodobnější originálu tak, jak vyjel ze stroje.

5 PROCES TVORBY

Nesnáze s různoběžkami jsem vyřešila zmenšením formátu na 17 x 17, kdy již lze s náklonem papíru pracovat, případně rohy ohnout. Později jsem ho zmenšila až na 14 x 14 cm, takže kniha se vrátila zpět k původně plánovanému kapesnímu rozměru.

Co se týče vykreslení detailů - v krabici od psacího stroje mi babička dala i staré kopírovací papíry, které stačilo vystříhat do potřebných tvarů a pak přes další papír přepisovat vhodnými znaky a vzory a tím vytvářet siluety kýžených bytostí. Dost se mi líbila mechová namodralá struktura, kterou skrz kopírák propisované znaky měly, nicméně skenováním a tiskem ji nebylo možné stoprocentně zachovat.

Vzory nejsou jen nahodilé výplně, buď prozrazují o dané bytosti na co asi myslí, co ji vlastně tvoří, nebo zvuky, které vydává. Například hejkal je napsaný ze zvuků, které vydává a v jeho stínu jsou úryvky rozhovorů, které jsem s ním vedla. Jezinky jsou zase plné ostrých znaků jako "w" nebo "!", které mi evokovaly jejich nepříjemnost a hrubost. Pospávající troll je tvořen "Z". Každá kapitola má trochu jiný styl. Místa jsou vykreslená v podstatě tak, jak skutečně vypadají, protože konkrétní, hmotná a neměnná jsou. Často jsem používala symetrické znaky jako "I", "H", ležaté "E" a "X", které pak připomínaly cihly nebo okna. Bytosti jsou trochu neuchopitelnější, vycházela jsem z poměrně subjektivních pocitů, jak na mě působí. Kopírovací papír jsem používala výhradně u bytostí.

A konečně substance jsou téměř jen o dojmu a pocitech, přestože ilustrace jsou tvořeny tvary, ve které se daná látka nejčastěji vyskytuje. Tato kapitola mě bavila asi nejvíc, vznikala nejspontánněji.

Zvýraznění textu tak, abych se vyhnula nepřírozené barvě či změně velikosti písma jsem provedla mezerami mezi znaky a červenou barvou. Jednotlivé kapitoly jsou také zvýrazněny vzorem ze symbolů kapitoly vytištěným na pauzáku.

Důležitou roli hrála i postprodukce, protože ze starého psacího stroje jen málokteré čáry vyšly skutečně vodorovné a pravidelné, občas nadskakovaly znaky a mezery nebyly pravidelné. Také nebylo jednoduché se trefit znakem tam, kde jsem chtěla a abych nemusela každou ilustraci zdlouhavě přepisovat znovu a znovu (což jsem stejně dělala, a ve finále to bylo ku prospěchu) pomáhala jsem si ve Photoshopu klonovacím razítkem. To jsem využila i při vytváření vzorů na pauzák, které by jinak prakticky nešlo zhotovit pravidelně. Některé překlepy a chyby jsem v knize záměrně nechala, abych podtrhla zvolenou techniku - vždyť i mé prvně vzniklé strojové ilustrace byly tak trochu překlepy. Bez počítače by ani nebylo možné vytvořit fungující kompozice. Práce jen na stroji byla sice zdlouhavá a poměrně hlučná, ale myslím, že mělo svůj smysl nenechávat většinu práce až na Photoshop.

Při tisku makety (z praktických důvodů 14 x 14 cm) jsem si uvědomila, že tento formát bude zcela dostačující a pracovníky v tiskárně nepopuzující, protože se rozložená dvojstrana vejde na formát A4. 17 x 17 sice šlo vhodně rozmístit do B1, ale tisk by byl komplikovaný a zřejmě i nemožný. Zároveň ilustrace zmenšením neztratily

na vyznění, které jsem plánovala - ba naopak, v menším provedení působí víc hutně a vzhledem k množství prázdného prostoru v knize to považuji za jednoznačné pozitivum.

Pro volbu papíru jsem nechala vytisknout několik zkoušek, přičemž jsem zvažovala slídový nebo třpytivý efekt ve snaze umocnit magické vyznění zvoleného tématu. S výsledky jsem sice byla spokojená, ale i díky tomu, že papír "měsíční záře" vídám na klauzurách rok co rok, zvolila jsem ve finále od téže značky papír KEAYKOLOUR MINERAL - křída, papír s příměsí recyklovaného papíru, který jednak podtrhoval původní, trochu neumělý styl knihy a zároveň dodal plnost jednoduchým převážně černobílým ilustracím. Struktura papíru mi evokovala smog a prach města, šum. Hemžení a zrnění, které vytváří kolem ilustrací prostor, protože v papíru je v různých vrstvách. Zároveň je kvalitní a nepůsobí lacině.

Ilustrace jsem tiskla nejen zcela černobíle s červenou, nýbrž jsem se snažila zachovat modrofialový inkoustový nádech, který psací stroj má - který však při každém skenování prováděl něco jiného, jednou vyšel fialově, jindy žlutohnědě. Ve Photoshopu jsem tóny sjednotila, ale u některých ilustrací nádech naschvál zachovala. Samotný tisk jsem realizovala v tiskárně Euroverlag, kde je mi sympatický ochotný, trpělivý personál i rozumné ceny.

Vazbu jsem zvolila koptskou s odhaleným hřbetem, protože se dle mého názoru k rastru ilustrací hodí přiznat i rastr ve vazbě.

Odhalený hřbet mi přijde krásný a je škoda ho schovávat pod hřbet. Jak jsem tušila, během vazby dělaly problémy pauzáky, které se lámaly - příště bych problém vyřešila například jiným umístěním v knižním bloku. Knihu jsem nevázala sama, oslovila jsem studentku Lucii Slavíkovou, neb jsem na tyto práce zcela levá.

Obálku u tohoto typu vazby lze použít prakticky z jakéhokoliv materiálu, splňující formát a do něhož lze udělat dírky, zvažovala jsem tedy všemožné hmoty - od desky z epoxidu s písmeny v ní zalitými nebo plexisklo, přes dřevěnou desku s vypálenými písmeny až po obyčejnou lepenku. Po konzultaci s panem Maškem, který se specializuje na silikony, plasty a nejrůznější materiály, jsem se rozhodla pro zlatočernou dvouvrstvou folii, do které bude text vylaserovaný. Zlatá barva proto, že Praha je zlatá a taky že ta stříbrná zkrátka nebyla ono. Obálku z překližky jsem zavrhla s tím, že by působila poněkud lidově až kýčově a vyznění knihy by nebylo dle mých představ. S podobným procesem jsem zatím neměla zkušenosti. Bylo třeba převést obálku buď do křivek, nebo do čistě černobílého rastru. Rozhodla jsem se pro druhou možnost, protože vektorové písmo vypadalo příliš uměle, vyhlazeně a jelikož se jednalo o nepravidelné znaky psané na stroji, působilo zkrátka divně. Jelikož samotná černo-zlatá deska je příliš tenká a pružná, aby udržela poměrně silné papíry, nechala jsem vyrobit i rozměry a navrtáním totožné desky z bílého plexiskla, které se poté přesně přilepily chemoprénem. S tím mi pomohl můj přítel Tomáš Červený, za což jsem mu moc vděčná, svou zručnost pro podobný úkon hodnotím jako nedostatečnou. Jemu ostatně vděčím i za morální podporu, bez níž bych knihu nedokončila.

TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

Ilustrace i text byly vytvářeny na psacím stroji značky CONSUL. Všechny znaky (kromě copyrightu) pochází výhradně z tohoto stroje. Poté jsem je upravenila v Adobe Photoshop a nasázela na stránky v Adobe InDesign.

Výstupem mého snažení je knížka velikosti 14 x 14 centimetrů o pěti složkách po čtyřech listech plus jedna po třech. V prostředku některých složek (tam, kde se nachází nadpisy kapitol) jsou též vloženy pauzovací papíry potištěné vzory dané kapitoly oddělující jednotlivé sekce.

Kniha je tištěná na papír KEAYKOLOUR MINERAL - křída a vázaná je ručně koptskou vazbou.

Obálka je laserovaná do černo-zlatého dvouvrstvého plastu a slepená chemoprénem k bílému plexisklu téhož rozměru kvůli zpevnění.

Obsahem je krátká ilustrovaná knížka o magických tvorech města Prahy, míst, kde se obvykle nacházejí a některých kouzelných substancí, se kterými se lze v Praze stověžaté setkat.

7 POPIS DÍLA

Má bakalářská práce je kniha ve formátu 14 x 14 cm, v ručně šité, koptské vazbě. Obsahuje 39 ilustrací, z nichž některé jsou samostatné a jiné součástí textu.

Knížka je o “magických” bytostech, které lze potkat v Praze. A protože doba kouzlům a čárům nepřeje, žijí tito tvorové na okraji společnosti a živí se například žebráním či prostitucí. Nejsou sice neviditelní, ale společností přinejmenším přehlíženi, některými snad i obávaní. Dále kniha seznamuje s místy výskytu těchto bytostí - místa denně navštěvovaná běžnými smrtelníky, avšak se zcela jiným významem pro ty druhé. Co je pro někoho jen místo na nedělní procházku a chvíle oddechu je pro někoho jiného domovem. Třetí kapitolu tvoří výčet a ilustrace tzv. substancí, neboli výběr několika drog, které Prahou proudí a jež ovlivňují obyvatele hlavního města.

8 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Za přínos jednoznačně považuji použití netradiční techniky, kterou jsem tímto způsobem užitou v kombinaci s kopírovacími papíry nikdy neviděla. Což však neznamená, že ji někdo někde nedělá, třeba i mnohem lépe, než já. Ba naopak, je velmi pravděpodobné, že dělá, což mě však může jen motivovat do budoucna.

Myslím, že zajímavé je i minimalistické pojetí ilustrací i textu, které dávají prostor fantasmii čtenáře a možnost více o věci přemýšlet a hledat různé významy.

Dále za přínosné a snad i inspirující pro další považuji experimentování s technikou, obálkou i vazbou. Je škoda rok práce odbyť na samém konci nekvalitním papírem nebo nevhodnou obálkou, což se mi v minulých letech často dělo.

9 SILNÉ STRÁNKY

Techniku, která mi během tvorby vykryštovala (kombinace vyřukávání jednotlivých znaků se vzory propisovanými skrz kopírovací papír), považuji za inovativní, přesto nadčasovou díky využití tradičních prostředků.

Líbí se mi zvolený druh vazby, který je svou strohostí a přiznáním podstaty věci vhodný i k stylu ilustrace.

Ze zlaté obálky mám jednoznačně pozitivní pocit. Jako téměř vše ostatní v knížce to byl pokus, který se však, dle mého názoru, vyvedl.

10 SLABÉ STRÁNKY

Za slabý prvek považuji nedotažený příběh, který se v celém procesu tvorby a díky neustálým změnám technik i konceptu knihy prakticky vytratil - vazby mezi bytostmi, ale i místy a substancemi, nejsou na první pohled zřejmé, pozadí jednotlivých postav a má zkušenost s nimi jsou také nejasné. Na druhou stranu si čtenář může ve stručných textech a abstrahovaných ilustracích najít co se mu zlíbí a nechat pracovat fantasií.

Jsem si vědoma, že ilustrace nejsou dokonalé. Technika byla pro mě zcela nová a každý krok experimentem. Pokud v budoucnu budu pracovat s psacím strojem, o čemž nepochybuji, lépe využiji jeho potenciál jako grafického prostředku. Také jsem si během práce uvědomila, kolik dokáže postprodukce, zejména s touto technikou.

11 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

A) Knižní a periodická literatura

GAIMAN, Neil. Američtí bohové. Vyd. 3., dopl. autorem. Přeložil Ladislava VOJTKOVÁ. Frenštát p.R. [pod Radhoštěm]: Polaris, 2014. ISBN 978-80-7332-212-0.

SVÁTEK, Josef. Pražské pověsti a legendy. Vyd. 3. V Praze: Paseka, 1997. ISBN 80-7185-133-7.

VÁCHAL, Josef. Ďáblova zahrádka, aneb, Přírodopis strašidel, to jest: neobyčejná cesta mezi ďáblnými dětmi, přízraky a bytostmi přírodními, zjevujícími se často hříšnému člověku, duchovní Brehm, .. Vyd. 3., V nakl. Paseka 2. V Praze: Paseka, 2012. ISBN 978-80-260-2974-8.

A-Z návod k obsluze přenosného psacího stroje Consul model 222.1, 222.2; ZBROJOVKA BRNO, národní podnik BRNO

B) Internetové zdroje

Mapa pražského metra | Metro Praha. Metro v Praze - základní informace a mapa tras [online]. Dostupné z: <http://www.metro-praha.info/prazske-metro-mapa/mapa/>

12 RESUMÉ

The book is about creatures occurring in Prague, where to find them and some substances, which flows in Prague's veins. All of the texts, illustrations and the cover of book were made on a typewriter. Each chapter is separated from other by pattern printed on a tracing paper. Book is binded with a coptic stitch. The cover is lasered in golden-black plastic plate.

The topic was made during the creative process. I divided book on three chapters plus additions. Creatures in my book are not really magic, you can see them in real life. They are based on homeless people, junkies or beggars I met in Prague. They are not actually invisible, however many people treats them so. The world they inhabit is closely connected with ours, it blends on some certain places, which I also decided to describe and illustrate. These places are perfectly normal, you go there walk a dog or pass trough them and not really give a damn. But for "magic creatures" are those parks, railway stations or bridges their home. Third chapter is called Substances, it's six illustrations of just a few of drugs you can encounter in this city. It's basically the magic.

I wrote and illustrated whole book on a typewriter. I cut sillhouettes of creatures in a carbon paper and then overwrite with patterns of letters and symbols. Patterns are usually revealing something about the creature. The only colors are black and red, due the fact I have only this tape. Although I edited pictures in Photoshop I tried to keep it as I created it of the typewriter. Texts are short and simple as the reader have his own imagination and i dont find describing everything necessary. My illustrations also aren't meant to be photorealistic, but I'd say I picked some characteristics, impressions and thoughts and converted them into illustration.

13 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 - první skici

Příloha 2 - ukázka vzorů použitých v knize

Příloha 3 - první pokusy s technikou

Příloha 4 - ukázka vyřazených ilustrací

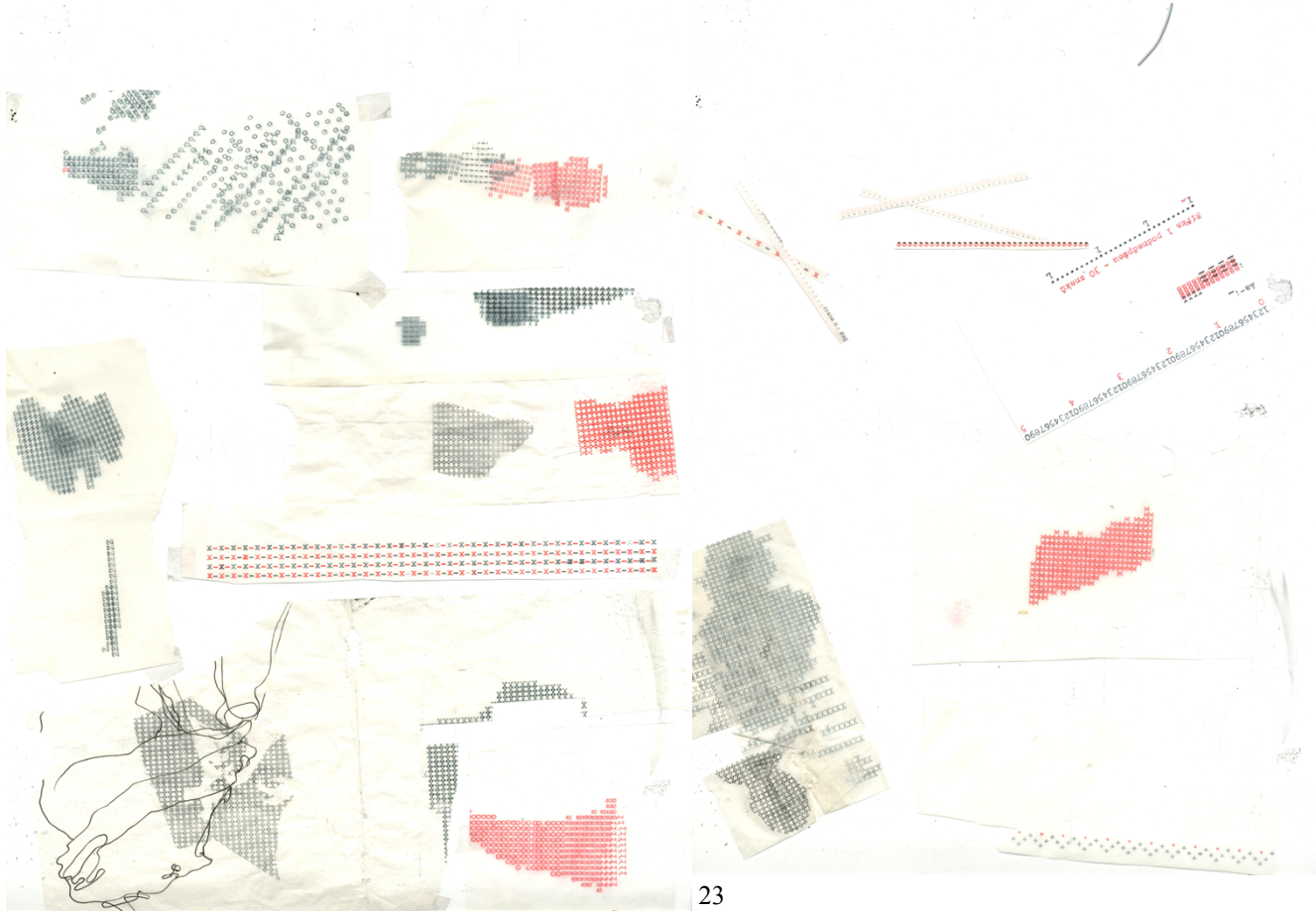
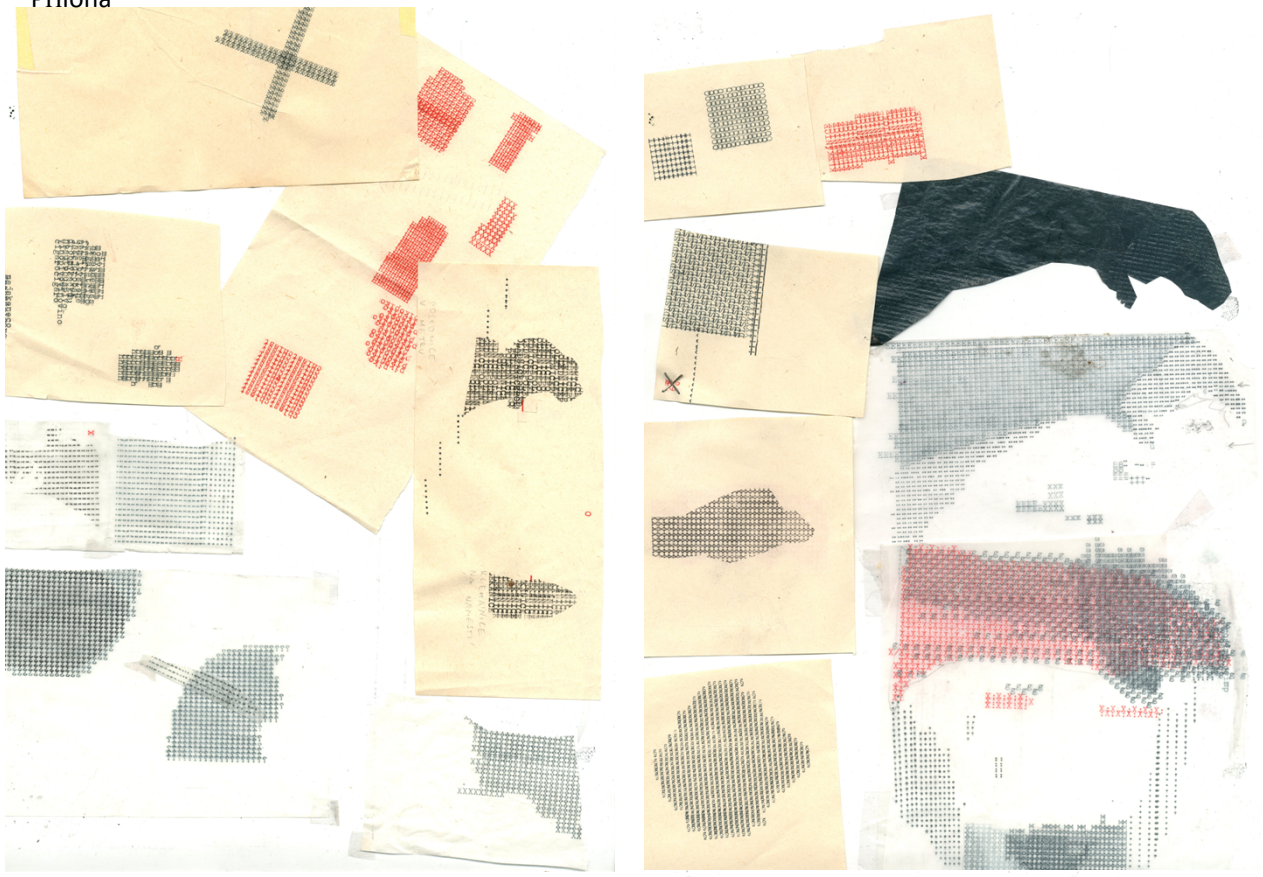
Příloha 5 - ukázka z každé kapitoly knihy

Příloha 6 - obálka před a po slepení

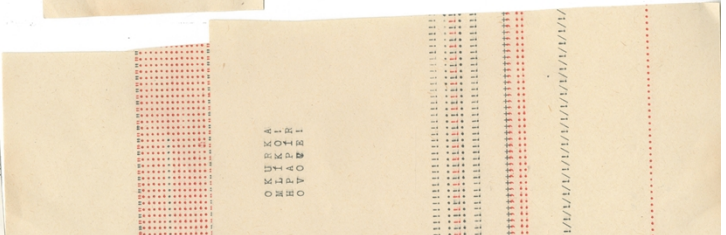
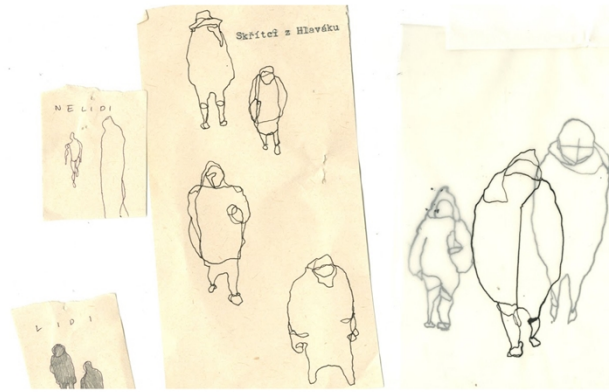
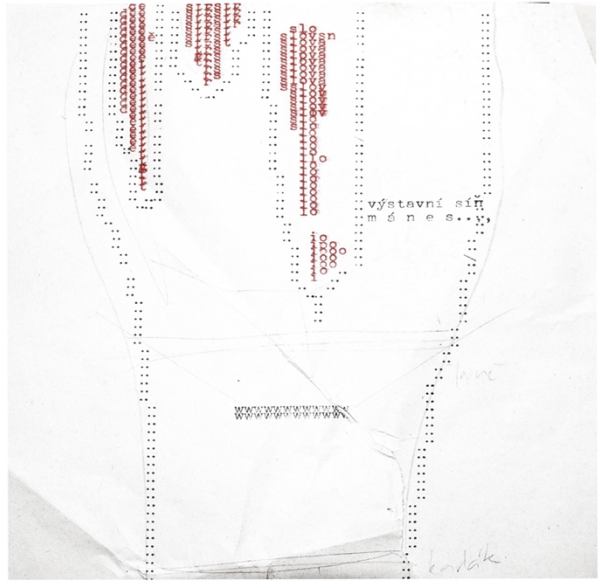
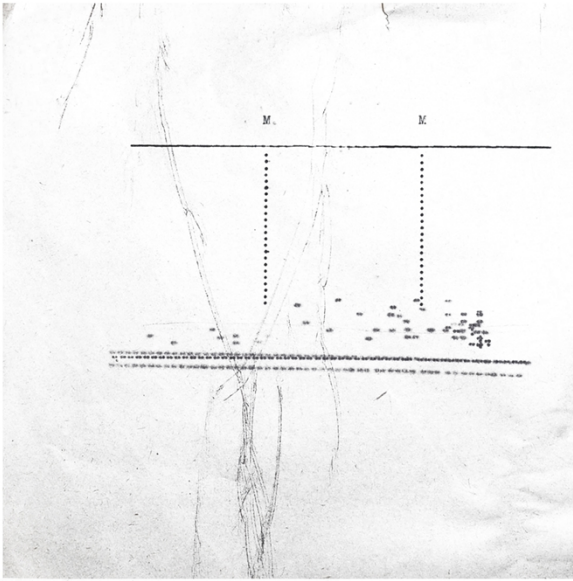
Příloha 7 - hotová knížka

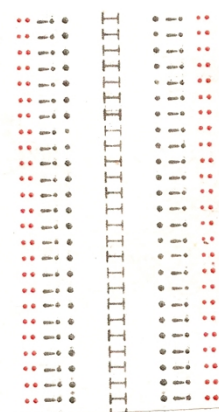
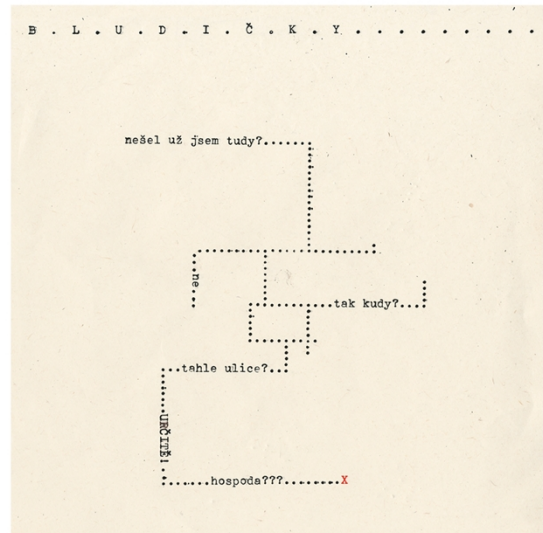
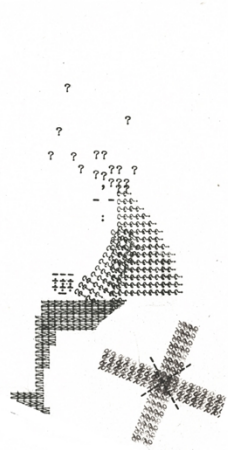
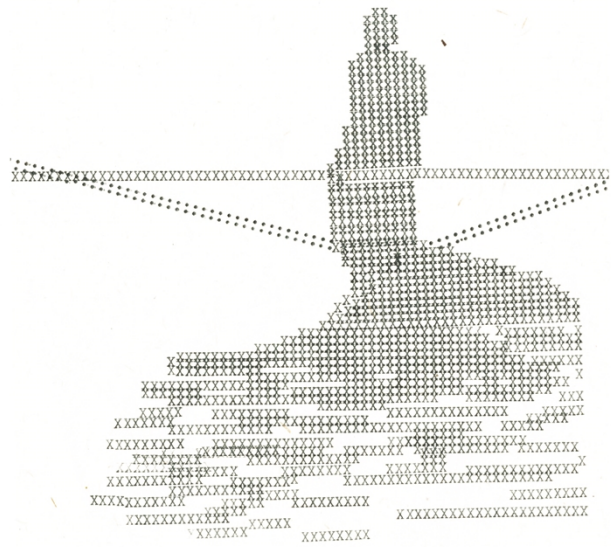
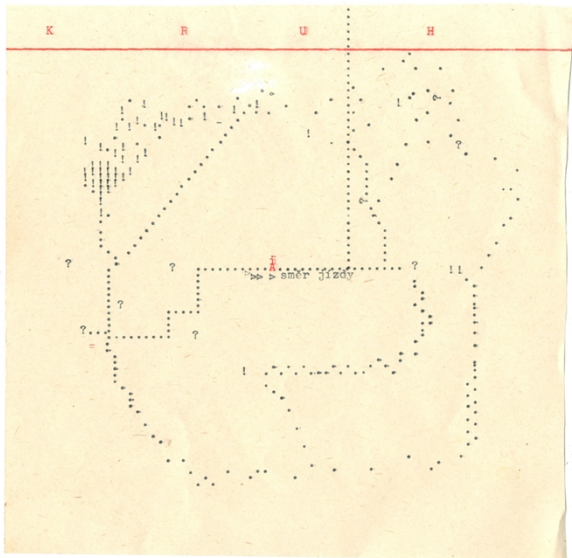

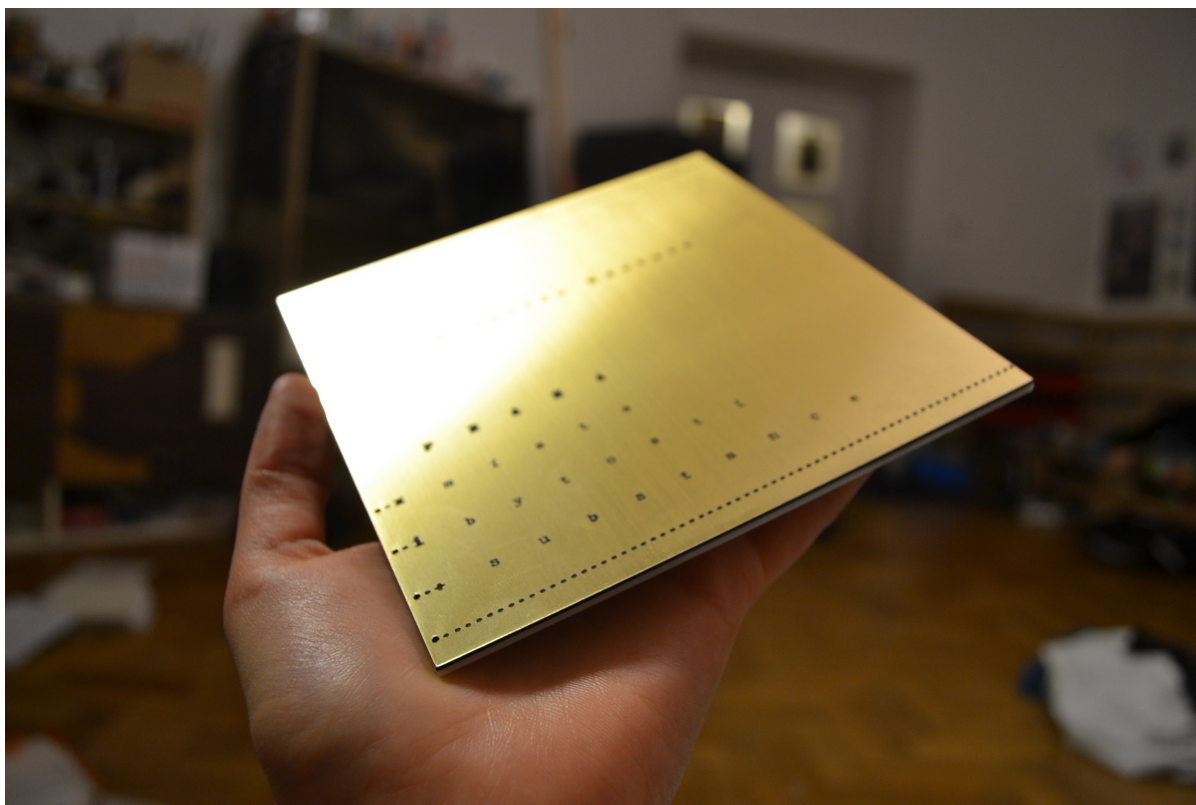

Příloha 6

Příloha 7

